

อาหารสมอง

• **วรกรณ์ สามโกเศศ**
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

คนสกอตแลนด์จะลงประชามติกันในวันพฤหัสบดีที่ 18 กันยายนนี้ว่าจะ
เป็นประเทศอิสระโดยไม่เป็นส่วนหนึ่งของ
United Kingdom อีกต่อไป หลังจาก
ร่วมหอลงโรงกันมา 307 ปี ขณะนี้คะแนนเสียง
ต้องการเป็นอิสระมากกว่าเสียงปฏิเสธเป็นครั้งแรกและ
**โมเมนตัมจะเอียงไปทางตอบรับซึ่งหากเป็นเช่นนั้นจริงก็จะเกิดผลกระทบ
กว้างไกลในโลก**

ใน ค.ศ.1707 สกอตแลนด์ซึ่งเคยเป็น
ดินแดนอิสระมาช้านานหลายร้อยปีก็ทำสัญญา
เป็น Union (รวมเป็นหนึ่งเดียวกัน) กับ
ราชอาณาจักรอังกฤษ และประมาณอีกร้อยปี
ต่อมาไอร์แลนด์ก็ทำอย่างเดียวกัน อย่างไรก็ดี
ไอร์แลนด์หลุดออกไปเป็นประเทศอิสระด้วย
สงครามต่อสู้เพื่ออิสรภาพในปี 1922 และเป็น
สาธารณรัฐสมบูรณ์ในปี 1948 แต่สกอตแลนด์
ยังคงติดอยู่กับสัญญาเดิม การลงประชามติครั้งนี้
จะเป็นการชี้ชะตาว่าต้องการจะเป็นประเทศอิสระ
หลุดพ้นจากอังกฤษตามอย่างไอร์แลนด์ หรือไม่
ในปัจจุบันสิ่งที่เรียกว่า United
Kingdom ประกอบด้วยอังกฤษ (England)
สกอตแลนด์ (Scotland) เวลส์ (Wales) และ
ไอร์แลนด์เหนือ (Northern Ireland) ซึ่งเป็น
ดินแดนประมาณ 1 ใน 6 ของเกาะไอร์แลนด์
ทั้งหมด (ประชากร 4.6 ล้านคน) อังกฤษถือว่า
Northern Ireland เป็นดินแดนของตนเองตาม
ประวัติศาสตร์โดยมีประชากรทั้งหมด 1.8 ล้าน
คน เกือบทั้งหมดมีถิ่นเกิดคือ ศาสนาคริสต์นิกาย
โรมันคาทอลิกเช่นเดียวกับพลเมืองไอร์แลนด์
4 ชาติพันธุ์ คือ อิงลิช ไอร์แลนด์
และเวลส์ (ประชากรของ Wales ประมาณ
3 ล้านคน) อยู่ร่วมกันเป็น United Kingdom
มาช้านาน ปัจจุบันไอร์แลนด์ออกไปแล้ว
เหลือไว้แต่ Northern Ireland และ
คราวนี้สกอตแลนด์กำลังพยายามจะหนี
ออกไปอีกราย

**ถ้าสกอตแลนด์หลุดออกไปก็หมายถึง
ดินแดน 1 ใน 3 ของ United Kingdom
จะหายไปพร้อมกับน้ำมันและก๊าซใน
ทะเลเหนือซึ่งมีปริมาณอยู่เป็นจำนวนมาก**

สกอตแลนด์ลงมติ ประกาศอิสรภาพ?

และประการสำคัญจะเป็นตัวอย่างให้เกิดการ
เลียนแบบในอังกฤษ ใน EU และในประเทศ
อื่นๆ ในโลกโดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศที่กำลัง
มีปัญหาแบ่งแยกดินแดนอยู่ในปัจจุบัน

ความคิดเรื่องการเป็นประเทศอิสระของ
ชาว Scots นั้นมีมาช้านาน เพียงแต่ไม่เป็น
ขบวนการที่เข้มแข็งและจริงจังเหมือนคนไอร์แลนด์
(คงจำขบวนการ IRA หรือ Irish Republican
Army กันได้ที่ต่อสู้ฆ่าฟันกับอังกฤษตามสไตล์
ก่อการร้ายตั้งแต่สงครามอิสรภาพจนถึงการ
จะเอา Northern Ireland มาผนวกเข้ากับ
ประเทศให้เป็น Ireland ทั้งหมด Lord Louis
Mountbatten พระราชวงศ์ชั้นสูง ผู้ช่วยเหลือ
ประเทศไทยมากในสงครามโลกครั้งที่สองก็ถูก
ระเบิดของ IRA เสียชีวิตในปี 1979)

การลงประชามติครั้งนี้เกิดขึ้นหลังจาก
พรรค SNP (Scottish National Party) ของ
สกอตแลนด์ชนะเลือกตั้งในปี 2011 โดยพรรค
ว่าจะจัดให้มีประชามติตัดสินการเป็นอิสระจาก
United Kingdom ซึ่งก็คือตัดขาดจากอังกฤษ
ในปี 2014 และหากลงมติเห็นพ้องกันก็จะใช้
วันที่ 24 มีนาคม 2016 เป็นวันประกาศอิสรภาพ
ของสกอตแลนด์

สกอตแลนด์เป็นเสมือนรัฐกึ่งอิสระของ
United Kingdom มีนายกรัฐมนตรีของตนเอง
ซึ่งเรียกว่า First Minister และมีรัฐบาลแบบ
ท้องถิ่น (มีตัวแทนเป็น ส.ส. ในรัฐสภาอังกฤษ
ด้วย) ดูแลเรื่องการศึกษากฎหมาย สถาบันศาสนา
โดยมีระบบเป็นของตนเอง ส่วนการต่างประเทศ

การป้องกันประเทศ การเก็บภาษี การให้เงิน
อุดหนุนสกอตแลนด์ ฯลฯ เป็นหน้าที่ของรัฐบาล
อังกฤษ

ในตอนแรกเมื่อมีการผลักดันประชามติ
ดังกล่าว รัฐบาลอังกฤษสนับสนุนเพราะมั่นใจ
ว่าคนสกอตจะปฏิเสธอย่างแน่นอนและจะ
เป็นการดีเพราะหากไม่ผ่านการพูดเรื่องแยก
เป็นอิสระจะได้จบสิ้นลงเสียทีหลังจากมีความ
พยายามกันมายาวนาน ในตอนแรกๆ หลายโพล
มีผลตรงกันว่าคนสกอตดีไม่เอาด้วยแน่
คะแนนห่างกันถึง 4-14 จุด รัฐบาลอังกฤษก็
นอนใจ เชื้อสายสกอตดีทั้งหลายไม่ว่าจะเป็น
J.K. Rowling/Rod Stewart/Alex
Ferguson/Susan Boyle/David
Bowie ฯลฯ ต่างออกมาพูดเป็นเสียงเดียวกันว่า
ควรอยู่กับอังกฤษต่อไป

คนที่ออกมาบอกว่าควรแยกได้แก่ Sean
Connery/Brian Cox นักแสดง/Ken Loach
ผู้กำกับภาพยนตร์ ฯลฯ

**อย่างไรก็ดี ในอาทิตย์ที่ผ่านมา โพลระบุ
ว่าคะแนนที่เห็นว่าควรแยกเป็นอิสระมากกว่า
อีกฟากหนึ่งเป็นครั้งแรกคือ 51-49 และมีทาง
ใหม่ที่จะห่างมากขึ้นเมื่อใกล้วันลงมติ**

นับเป็นครั้งแรกที่รัฐบาลอังกฤษตกใจเพราะ
การสูญเสียสกอตแลนด์นั้นหมายถึงการสูญเสีย
ดินแดนถึง 78,000 ตารางกิโลเมตร ตลอดจน
มูลค่าก๊าซและน้ำมันมหาศาลซึ่งเคยเป็นแหล่ง
รายได้และพลังงานสำคัญ ประกาศสำคัญต้อง
จับตามอง Wales และ Northern Ireland ถึงแม้
ประชากร 3 ล้านคนของ Wales ขณะนี้ยังไม่มี
ความรู้สึกต้องการแบ่งแยกเด่นชัด แต่ก็อาจ
แน่ใจได้ในเรื่องการเลียนแบบ อย่างไรก็ดี แม้แต่
เมื่อยังไม่มีความเห็นชอบออกมา ขณะนี้หลายเมือง
และเขตของอังกฤษที่คิดว่าตนเองไม่ได้สิ่งที่ควร
ได้รับจากรัฐสภาอังกฤษก็เริ่มเคลื่อนไหวเรียกร้อง
ให้มีการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นมากขึ้น และถ้า
ประชามติออกมาว่าแยก นาย David Cameron
นายกรัฐมนตรีคนปัจจุบันก็อาจต้องลาออก
เบลเยียมและสเปนเฝ้าดูการลงประชามติ
ครั้งนี้อย่างสนใจเป็นพิเศษเนื่องจากพรรคของ
กลุ่ม Flemish (กลุ่มเบลเยียม-ดัตช์)
ซึ่งสนับสนุนการแบ่งแยกกำลังได้รับความนิยม

นอกจากนี้แคว้น Catalonia (Barcelona เป็นเมืองหลวง) ของสเปนกำลังจะลงประชามติลักษณะเดียวกันในเดือนพฤศจิกายนของปีนี้ หากประชามติผ่านก็อาจเป็นตัวกระตุ้นสำคัญให้เกิดการรู้สึกไปในทิศทางเดียวกันได้

ประชาชนที่จะลงประชามติของสกอตแลนด์คือผู้อยู่อาศัยในประเทศที่มีอายุเกิน 16 ปี ซึ่งมีจำนวน 4.2 ล้านคน คนเชื้อสายสกอตต์ที่อยู่อาศัยในสหรัฐอเมริกา 27 ล้านคน และที่อยู่ในส่วนอื่นๆ แม้แต่อังกฤษไม่มีสิทธิลงคะแนน ข้อพิพาทก็ถึงแม้จะผ่านแต่สกอตแลนด์ก็ใช้ว่าจะเดินไปบนกลีบกุหลาบ

การเป็นสมาชิก EU เป็นเรื่องสำคัญยิ่งในเชิงเศรษฐกิจและการอยู่รอดจากการค้าขายกับประเทศในยุโรปซึ่งล้วนเป็นสมาชิก EU เมื่อเป็นประเทศสกอตแลนด์ใหม่ก็ต้องสมัครเข้าเป็นสมาชิก EU ซึ่งอาจไม่ใช่เรื่องง่ายเพราะอาจถูกวิพากษ์โดยเบลเยียมและสเปนที่ไม่ต้องการให้ “รางวัล” เพราะจะเท่ากับช่วยให้ความคิดแบ่งแยกมีพลังมากขึ้น

การเป็นประเทศเล็กที่มีได้เป็นสมาชิกของสังคมใหญ่อีกต่อไปจะทำให้ไม่มี Economy of Scale (การลดต้นทุนอันเกิดจากขนาดการผลิตที่ใหญ่) ซึ่งจะส่งผลให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น นอกจากนี้ความไม่แน่นอนต่างๆ ในเรื่องการใช้สกุลเงิน นโยบายเศรษฐกิจ เงินทุน ภาระการเงินที่ติดค้างมาจากการแบ่งแยก ตลอดจนการขาดเงินอุดหนุนดังที่เคยได้รับจากอังกฤษก็จะทำให้เกิดอุปสรรคในการเป็นประเทศใหม่ได้มาก

อย่างไรก็ดี การที่สกอตแลนด์เป็นประเทศที่มีคุณภาพการศึกษาในระดับอุดมศึกษาเป็นเลิศในโลก รวมทั้งมีประวัติศาสตร์อันยาวนานในการมีส่วนร่วมสร้างสรรค์สิ่งที่เป็นประโยชน์แก่โลกผ่านผลงานของบุคคลสำคัญเชื้อสายสกอตต์ เช่น Adam Smith/Sir Alexander Fleming/James Watt/Tony Blair/Gordon Brown ฯลฯ ตลอดจนความขยันหมั่นเพียรในการทำงานและความประหยัษมัธยัสถ์ของคนสกอตต์จะช่วยให้ประเทศไปได้ดีในระยะยาว

ถ้าคนสกอตต์ร่วมใจกันลงประชามติแยกเป็นอิสระได้สำเร็จ ภาพประทับใจที่อาจเกิดขึ้นในวันประกาศเอกราชคือการชุมนุมของชาวสกอตต์จำนวนมากเพื่อลาจากเพื่อนเก่าท่ามกลางเสียงระหึมของเพลง Auld Lang Syne (หรือ Days Gone By ซึ่งเป็นทำนองพื้นเมืองและเนื้อร้องมาจากบทกวีที่เขียนขึ้นในปี 1788 ของยอดกวีเอกของโลกชาวสกอตต์ Robert Burns) พร้อมกับน้ำตาแห่งความหวนไหวกับอนาคต